

TRIBUNA POPORULUI

Arad, Str. Aulic (Adam)

ABO MENTUL
Pentru Austro-Ungaria
de un an fl. 10; pe 1/2
an fl. 6; pe 1/4 de an
fl. 2.50 pe 1 lună fl.

Nr. de Duminecă pe
an fl. 2.—

Insu România și străinătate
pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

Arad, Str. Aulic (Adam)

Arad, Str. Aulic (Adam)

INSERȚIUNILE

de 1 per garsonă: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbru
de 80 cr. de fiecare publi-
cațiune.

Atât abonamentele, cât și
inserțiunile s'au să plătească
înainte în Arad.

Scrieri nerăncate nu
primesc.

Părerile dlui Mocsonyi.

De la un fruntaș din Bănat primim
următorul articol:

Bărbat de acțiune n'a fost dl Mocsonyi nici odată. Trecea însă drept înțelept, care are idei, carte multă, cum ziceam noi Bănățenii. Numai așa se și explică seria de articole din „Dreptatea“, care-l proclamase „lumina noastră“.

Mulți dintre noi au observat însă, chiar înainte de conferința din 1893, că nici dl Mocsonyi nu are idei pentru toate. D-sa știe foarte bine să critice, să documenteze chiar — în felul său particular — că cutare și cutare lucru nu e bun. Când vine însă rândul să spună cum și ce trebuie să facem, s'a isprăvit cu lumina!

În conferința națională din 1893 nu ni-a spus adecă, de ce a fost rău că s'a dus Memorandumul, ci pur și simplu zicea, că s'a comis o greșeală, deci vot de blam comitetului presidat de dl Rațiu. A rămas însă numai cu 7 voturi. La 1894 nu ni-a spus, de ce nu se duce și cu talentu-l recunoscut să figureze și d-sa ca apărător în marele proces de la Cluj. Tot așa n'a dat explicație pentru ce nu s'a dus la adunarea națională din Noemvrie 1894 și la congresul naționalităților, ci le-a combătut pe toate.

După criza de la Sibiu earăși n'a intrat în acțiune, deși toată lumea se aștepta să-l vadă acum ca mântuitor și să ia situația, în care vechii tribuniști nu mai aveau organ, ear' dl Rațiu se dovedise că nu e capabil de a fi cărmuitor. Chiar dl Rațiu îi oferise situația, după ce „Dreptatea“ constatase, că s'a înglodat rău carul național și că comitetul nu mai există!

„Nu e omul, pe care noi îl vedeam într'nsul“, ni-am zis atunci o seamă de luptători, moderați ori mocsonyisti, cum eram porecliti. „Dreptatea“ a trebuit deci să înceteze, pentru-că văzând noi ca dl Mocsonyi nu e nici d-sa în stare să salveze situația grea, am părăsit gruparea „Dreptății“, și d-v., d-le redactor, știți bine că la fondarea „Tribunei Poporului“ au contribuit și foștii mocsonyisti, ear' cu încetarea ziarului timișorean, gruparea mocsonyistă a slăbit tot mai tare.

Scrisorile ce a publicat zilele acestea organul sibiian sunt cea mai bună dovadă, că bine am judecat, când am zis că nici dl Mocsonyi nu are idei pentru toate, ci la situații grele se dă frumusețea la o parte, și când îl întrebă, că ce e de făcut în situații grele, răspunde cu întrebarea lui Montaigne ori cu vechiul clișeu, că după convingerea d-sale „n'a sosit încă timpul pentru sanarea relelor...“

Pentru-că ce a răspuns d sa dlui Dr. Rațiu în scrisoarea dela 12 Iunie 1899, scrisoare pe care organul d-lor Coroianu-Rațiu a publicat o zi-lele acestea? Că n'a sosit încă momentul pentru sanarea rî-lor și că ceea-ce putem face e, să stee fiecare la postul său: „presidentul, comite-

tul, delegații și fiecare membru singuratic al partidului.“ Numai astfel libertatea de acțiune a partidului va fi revindicată și salvată“.

Dar' dacă nu e nici acum momentul să facem ceva pentru ușurarea situației, apoi când să fie momentul? D-le Mocsonyi! Tot așteptând, îmbetranim fără a fi încercat măcar să facem ceva și vom muri cu conștiința îngreunată că am trăit o viață politică deșeurată, ear' generațiile ce vor urma ne vor osândi greu că prea am înțeles pe dos — pasivitatea.

Să relevem apoi contradicția, că atât înainte, cât și după ordonanțele lui Hieronymi și Perczel, cel care ceruse înlăturarea dela conducere a dlui Rațiu, a fost dl Mocsonyi (tocă la 1893) și amicii săi. Doar „Dreptatea“ scrisese, că „dl Rațiu a înfipt cuțitul în cauza națională“. Și scrisese aceasta înainte de criză. Oare d'atunci încoaci doveditu-și-a dl Rațiu destoiniciei mai multe? Oare nu după criză „Dreptatea“ trecuse cu buretele peste dl Rațiu și toți câți „au înglodat carul național?!“ Și totuși acum dl Mocsonyi îl indeamnă pe dl Rațiu să se considere și mai pe departe *president*? D-sa, care, dimpreună cu toți amicii săi, la 1896 refuzase să participe la alegerea de delegați pentru conferința națională, tocmai pentru-că nu mai voia a auză de isprăvile *presidențiale* ale dlui Rațiu? D-sa, care chiar când a redactat necrologul „Dreptății“, institua ca moștenitoare a ideilor din „Dreptatea“ pe „Gazeta Transilvanier“, care chiar dela 1892 a combătut comitetul presidat de dl Rațiu?

Dl Al. Mocsonyi, care ține atât de mult la formele *constituționale* față cu puterea statului, se ține dispensat de *considerațiunile constituționale* în organizațiunea noastră de partid. Caci dacă nu sunt legale nici constituționale ordonanțele ministeriale pentru dizolvarea comitetului, cum am pute noi recunoaște de legală și constituțională îndreptățirea unei *fracțiuni minimele* de 7 membri ai comitetului de 25, ca ei fără mandat anume și fără control să facă dispozițiuni în numele partidului și să hotărască după bunul lor plac asupra sortii lui?

Această procedere nu sr fi nici legală, nici constituțională.

Dar să nu cerem explicarea acestor *contradicții*, ci să luăm lucrurile așa cum le prezintă dl Mocsonyi. Se impune șatunci întrebarea: Bine, haid să zicem că dl Rațiu este *president*. D-sa este însă moșneag de 70 de ani impliniți deja și legile naturii probabil că-și vor exercita puterea și asupra voiniciei d-lui Rațiu. Il vor frânge. Din nenorocire, dl Rațiu n'are apoi nici moștenitor direct, și chiar dacă ar avè, unde e scris că a fost ales pe *vieață* și cu drept de a transmite toiagul *presidențial* familiei sale? Insuși dl Rațiu dispunând, la 1896 în Octomvre, alegerea unor *nou delegați* pentru conferința națională, recunoscuse și decretase, că mandatul conferinței dela 1892 a încetat și vrënd-nevrënd trebuie să se supună și d-sa unei *noue* alegeri... Tot așa, după dispoziția

presidențială d'atunci, dl Mocsonyi și amicii d-sale nici n'ar mai avè mandat în conferința națională, deoarece-ce nu s'a supus alegerii ordonată de *presidentul* partidului.

Toate acestea sunt *fapte*, pe cari dl Mocsonyi nici nu le va tăgădui, dar nici nu le va explica.

Epistola d-sale către dl Rațiu nu poate să facă deci asupra m. jori-tății partidului național impresia pe care caută s'o provoace organul sibiian: să întărească adică situația *presidențială* a d-lui Rațiu, ci trebuie să rămână în picioare sentința dată deja și de marele ziar european „L'Indépend. - Belge“: „*neputincioșii* la o parte!“

Cei *compromiși* nu mai pot fi conducători!

Nu, nu pot fi conducători nici cu decret dela... boierul din Birchiș, cum îi zicea dl Rațiu din temniță. Bar dacă boierul — dl Dr. Al. Mocsonyi — ține ca în anul 1899 să mai spriginească zăpăceala dela Sibiu și a uitat de *buturuga* ce „Dreptatea“ zicea că *trebuie înlăturată*, dl Mocsonyi cel mult ia și d-sa parte la *responsabilitatea* pentru situația în care — vorba „Dreptății“ — dl Rațiu a „*înglodat* carul național.“

„Să intrăm sau să nu intrăm în parlament?“ Presa maghiară aduce extracte mai mult ori mai puțin voluminoase din cei doi articoli, ce am publicat în numărul nostru de pe urmă din peana unui om politic român Ardelean, sub titlul cunoscut de mai sus.

„P. Lloyd“-ul, dela 20 c., resumează într'un scurt entrefilet cuprinsul articolelor, întorcând în următorul mod, care îi vine lui mai bine la socoteală, concluziunea, anume, că: „*pasivitatea* națională numai a cutărei ori cutărei părți a Românilor ar divisa întreagă naționalitatea în două tabere dușmane“...

Mai turbat de cât ori-care alt ziar este însă „*Budapesti Napló*“, care afară de un extract mai lung, publică și un articol de fond, plin de spumegături, mai ales la adresa părintelui Mangra.

Vom reveni asupra tuturor.

„Tribuna“ contra d-lui Dr. Al. Mocsonyi. Pe când dl Dr. Rațiu se adresa către dl Dr. Al. Mocsonyi ca să-i spună părerea și sfatul său asupra situației partidului național, „Tribuna“, contrar părerilor d-lui Mocsonyi dezvoltate în scrisoarea dela 12 Iunie a. c., scrie în primul său dela 5/17 Septemvrie următoarele:

... „Se zice că nici o acțiune pe teren *legal* nu se mai poate face, din ora ce ucazul lui Hieronymi a dizolvat comitetul și partidul național... Dreptul nostru de a ne valida în modul obicinuit prin conferința națională și comitet național, astăzi e nesocotit din partea guvernului... Necazul e numai, că în *politica reală* în urma urmelor faptele brutale decid, ear nu *teoriile juridice*. Dacă nu voim să renunțăm la ori-ce activitate pentru viitor, trebuie să ne dăm seamă de aceasta și să ne socotim să aflăm o

altă formă a validității noastre ca unitate politică națională românească.“

Situația în Austria. Marți, 19 c., s'au sfârșit și cele de pe urmă manevre de estan, anume în Stiria. Monarchul primise cu acest prilegiu în audiență o seamă de oameni politici, mai ales deputați, din acele părți. Intre acestia din urmăși pe deputatul german opozițional Ghon, care, răspunzând la întrebarea M. Sale despre calitatea sa politică, Monarchul i-a zis:

„Ei bine, o să ne întâlnim earăși în curând. Bu sper“.

Toată presa de dincolo deduce din aceste cuvinte ale Monarchului, că M. Sa a găsit și stabilit deja modul cum are să fie delăturată, fie și numai pe un timp oare-care, criza actuală din Austria. Alegerea Delegațiunei austriace apare deci sigură, prin urmare și întrunirea ambelor Delegațiuni — ambele însă, accentuează cu toții, sub un nou guvern austriac, mai favorabil Nemților decât cel actual.

„Limbi de stat și limbi naționale“. H. Gaidoz, cunoscutul profesor la școala de științe politice din Paris, publică sub acest titlu o broșură, dealtecum un resumat al unui articol publicat de d sa în „*Annales des Sciences Politiques*“, în care stabilește modul său de a vedè în cestiunea naționalităților din Austro Ungaria.

Scrierea aceasta e polemică și dect un fel de răspuns la câte-va articole apărute în „*La Pensée Slave*“, organ croat ce apare în Triest. Dl Gaidoz admite, că dreptul de liberă dezvoltare a limbilor naționale din monarchia habsburgică trebuie respectat, dar el cere, ca *pătura cultă a naționalităților* să nu facă o *sistematică opoziție* limbilor culte, adecă limbii germane, franceze și engleze. În special, el este de părere, ca naționalitățile din Austria să erigeze limba germană la rangul de limbă de stat, de limbă internațională de comunicație.

Ceea-ce însă este de imptantă în ac astă broșură, e pledoria, pe care o face autorul pentru introducerea sistemului federaliv în Austria și Ungaria.

Somație.

Somăm pe dl Dr. I. Rațiu să publice în întregime:

discursul prin care la 16/28 Noemvrie 1895 a deschis ședința comitetului național, ședință la care au participat atât membrii vechi, cât și cei substituți, ai comitetului național; și

procesul verbal al acestei ședințe.

Ocotirea copiilor.

Săptămăna trecută și-a ținut în Buda-pesta timp de câteva zile, conferințele congresul internațional al delegaților reuniunilor și societăților ce au drept țință ocotirea în general a copiilor, ear în deosebi a copiilor lipsiți de îngrijire.

Din rapoartele și debaterile congresului a eșit la iveală, că și pe terenul acesta Ungaria stă îndărătul statelor civilizate ceea ce în mod sincer și loial—căci n'au încât—constată și foile patriotice. Datele statistice dovedesc anume, că: în Ungaria 50% dintre copiii în vârstă până la cinci ani se prăpădesc.

„Ceea-ce este, zice Magyarország“ de la 191. e., cu atât mai înspăimântător, deoarece statistica ne și arată scăderea puterii propagatoare (mai precis: progenitoare? R., T. P.) a neamului (faj.) A cărui? nu spune foaia.

Ingrijirea și ocrotirea copiilor la noi față cu celelalte state civilizate așa e de neglijată, încât în Ungaria, în cifră rotundă, mor cu 70.000 mai mulți copii, decum ar muri, dacă pe terenul ocrotirii copiilor am ave astfel de institute, fie din inițiativa statului ori a societății, precum ele există în Germania; ear comparativ cu așezămintele de această natură în Anglita, cifra de mai sus se ridică la 100—120.000.

Căci în Ungaria există numai 4—5 reuniuni umanitare de acest soi, care și ele sufer de boala cronică a institutelor patriotice: 70% din veniturile lor le miștuesc cheltuielile lor de administrație.

Sărăcia generală și miseria locuitorilor în Budapesta sunt așa de mari, încât numai 10% dintre copiii bolnavi se pot bucura de îngrijirea corespunzătoare acasă. Numărul copiilor morți în vârstă până la 5 ani formează, în Budapesta, 44% din totalul casurilor de moarte. Această proporție însă în mai multe ținuturi ale țării mai ales în sudul Ungariei cu populația maghiară, ajunge cifra de 55—60%.

„Pecătoasă întru toate acestea—zice „Magyarország“—este filosofia asiatică, care face deopotrivă indiferente societatea și guvernele noastre față cu surescena națională“...

La sfârșit foaia înspăimântată se plânge că așa de mare lipsă de bani e în cassele orașului și ale statului, încât nici unul dintre ei „n'a dat banchet întru cinstirea delegaților congresului... Pildă la așa ceva nici nu s'a mai văzut în Ungaria.“

Cât de mult s'a apropiat amărutul patriot-ziarist cu vorba sa „filosofia asiatică“ de adevărata cauză atât a miseriilor asupra cărora se tânguește, cât și a tuturor celorlalte rele de care suferă și „națiunea singură alcătuitoare de stat“, precum și celelalte, care, se vede treaba, nu alcătuiesc statul pentru reson, că n'au drepturi, ci numai datorii. Cât de aproape era de „filosofia asiatică“ a maghiarizării!

EMKE.

Duminea trecută Emke 'și-a ținut în Alba-Iulia adunarea sa generală anuală împlinindu-și existența sa de 15 ani. Rapoartele foilor maghiare constată, că numărul participanților a fost neobișnuit de mare, deși „la convenirea“ socială de Sâmbătă seara, menită pentru a face cunoștință unii cu alții au fost numai puțin, fiind-că cea mai mare parte sosiră numai Duminecă dimineața. Reprezentanți au fost aproape toate clasele inteligente: preoțimea, funcționarimea, marii și micii proprietari; nemeșii și burghezi, profesorimea, deputații, avocații, industriașii etc., pe urmă orașele, municipiile și statul însuși prin câșt-va înalți funcționari ministeriali. Intre alții erau de față episcopii celor trei confesiuni: contele Gustav Majláth (catolic), Bartók György (reformist) și Ferencz József (unitar), o seamă de grofi, fișpani și primari ardeleni. „Bud. Hírlap“ spune, că la adunare a luat parte și „marele corp ofiteresc al garnizoanei din Alba-Iulia“.

Adunarea a trimis monarhului o telegramă lungă de sapunere omagială, rugându-se, că „să binevoiască M. Sa a ocroti și pe viitor cu grația sa domoacă reuniunea noastră, care urmărește scopuri patriotice“.

Dintre telegramele sosite, cu cea mai mare însuflețire a fost primită, aceea a ministrului president Széll, numind pe Emke „reuniune pe cât de loială, pe atât de patriotică și umanitară“. Episcopul Majláth a ținut o vorbire de două ceasuri pe tema că: „In credință e învința noastră“.

Imediat după isprăvirea adunării Emkei, stante pede, fără întrerupere, s'a supt pe scaunul presidențial baronul Feilitzsch Arthur, presidentul reuniunii carpatine ardeleni „Eke“ pentru a deschide adunarea generală a acesteia. În vorbirea sa a zis între altele, că: „pe când chemarea reuniunii mamă, a lui Emke, este a apără maghiarimea din Ardeal, pe atunci flica ei dulce, Eke, lucrează întru apropierea naționalităților, astfel că ambele aceste instituții se completează una pe alta în modul cel mai fimos, ambele având caracterul comun, că nu sunt agresive“...

Despre raportul cetit al Emkei, foile zic că arată „resultate îmbucurătoare;“ nu reproduc însă din el decât un extract foarte scurt, surprinzător de mic. nu putem ghici de ce. Scoatem din el următoarele date:

Intru amintirea fievității împărătes-regine s'a înființat un fond special de 50.000 coroane pentru „asile de copii“; d'asemenea

un fond special tot de 50.000 coroane, care în legătură cu fondul de școli populare poreclit Francisc Ioșif I. va forma fondul de școli și de asile de copii ale „Emkei“ din Blaj“...

„După evaluarea nominală, averea Emkei se ridică la 1.297.000 florini; în realitate însă depășește valoarea de 1 1/2 milion. În anul trecut averea s'a sporit cu 44.000 fl. Pentru scopuri patriotice „Emkei“ i-a stat la dispoziție suma de 68.313 fl., din care s'a dat școlii de agricultură pentru Secuul din Geogiul-de-jos (poreclită după fondatorul ei „a contelui Kun Kocsárd“), 20.000 fl., al cărui fond acum reprezintă o avere de 550.000.

„Pentru scopuri urmărite de școalele elementare Emke a cheltuit 4.770 fl.; pentru asile de copii 8000 fl.; pentru clădiri 2000 fl.; ca sprigin dat institutelor de învățământ 5000 fl.; pentru premii 970 fl.; ca sprigin meseriașilor și economilor 1282 fl.; bisericilor 1895 fl.; pentru biblioteci și scopuri literare 3100 fl.; pentru sporirea fondurilor ca chirii plătite pe sama școalelor și altele: 11.766 fl.“

În sfârșit raportul scoate îndeosebi la iveală încă o cheltuielă, anume premiarea cărții Drului Jancsó Benedek: „A román nemzetiségi törekvések története és jelenlegi állapota“. (Istoria și actuala stare a nișuințelor de naționalitate ale Românilor), din care op a eșit tocmai acum tomul al II-lea.

Numărul membrilor „Emkei“ este de 14.161.

Dintre aprecierile presei maghiare asupra chemării și activității „Emkei“, cele mai de relevat le găsim în „Budap. Hírlap“. Duminea trecută, 17 l. c. scrie adecă anticipand-o, înainte chiar de adunare. Spre a le face cât se poate mai băștoare la ochi și a le recomanda onoratalui seu public cetitor, foaia semi-guvernamentală le publica în forma unui al doilea articol de fond, cules cu litere tot așa de mari ca și primul, nedespărțindu-le de olaltă, precum e în general adoptat, puin ceva entrefilet, tipărite cu alt soi de litere, ci punându-le acestea toate la urmă.

După o introducere cam fără rost, foaia constată, că: „pătura proprietarilor maghiari în Ardeal... a pustiit... a perdut razimul seu material și moral... fiind lăsată pe propriile sale puteri (magára hagyatva)“...

Burghezimea de mici industriași... nu s'a putut desvolta și astfel n'a putut deveni instrument pentru renașterea națională și de neam“...

Ajungând a vorbi apoi mai pe larg și în special despre seneime, scrie între altele:

„Dacă în munca cea mare de a întâi maghiarimea din Ardeal, luăm în considerare numai mijloacele materiale, atunci, în concordanță cu vorbele raportului de bilanț al lui „Emke“, suntem sliști a constata, că pentru ajungerea acestui scop veniturile anuale ale lui Emke ar trebui să fie cel puțin tot atât de mari, cum e astăzi capitalul întreg al ei...“

„Nici în vis însă nu se poate închipui, ca reuniunea să poseadă cândva o astfel de avere, încât să poată îndeplini munca cea mare a regenerării de rasă în părțile ardeleni, prin propriile sale puteri. Noroc, că condițiunile activității isbitoare ale lui Emke sunt mai mult morale (???) decât materiale“...

„Am greși, cu toate acestea, dacă am crede, că Emke și celelalte reuniuni de cultură n'ar pute să aibă nișuințe politice ale lor proprii de ordin mai înalt“...

Complot contra Republicei.

Precum a vestit o depeșă, înaintea Senatului transformat, conform constituției, în „Inalta curte de justiție“ (Haute Cour de Justice), s'a început, La I, 18 Septembrie, pertractarea procesului intentat la 22 persoane, pentru niște încălcări de legi, crime sau delict, taxate de lege ca complot, atentat, revoltă și încercări de omor, având de scop răsturnarea guvernului și a formei actuale de stat, ceea ce ar fi născut fapte și întâmplări, ce implică și sunt de privit ca tot atâtea crime și delict.

A judeca asupra tuturor acestor încălcări și a făptuitorilor lor, singur competent este, după art. XII, § 3 al constituției din 16 Maiu 1875, Senatul, transformat, în modul precum am pomenit mai sus, pe baza unui decret al pres'dentului Republicei, Loub t cu data de 4 Septembrie. Ca inițiatori de căpetenie ai încălcărilor sunt designați în decretul presidențial următoarele patru persoane: Déroulède și Habert, presidentul și vice-presidentul „Ligei patrioților“; Buffet, secretarul general al comitetului orleanist; Guérin, presidentul „Ligei antisemite“.

Până la constituirea „Inaltei Curți de Justiție“, care va ave a procede la cercetarea definitivă, cercetarea pregătitoare de până acum a îndeplinit-o judele dela Curtea de apel din Paris, Fabre; ear' ca acusator public provisor înaintea Inaltei Curți de justiție sunt designați prin decretul presidențial trei inși: procurorul general al Curții de apel, și încă doi substituiți: Fournier și Harbau.

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.“

VILEGIATURĂ.

Prin patria „neamurilor“.—La Bran.—

Pasul Giuvelea. — Valea Dâmboviței. — În vechia Capitală. —

III.

Cine a trecut vr'odată din Maramureș în Sătmă, peste muntele Gutin, își poate face ideie și despre drumul dela Giuvelea (punctul de vamă a României) până la Rucăr. Cobori pe niște serpentine uriașe, tăiate cu multă artă în coasta munților. Par' că ești mai aproape de ceriu decât de pământ. Peste două ore însă ajungi în valea Dâmboviței, locuri cari au inspirat pe atâția artiști. O vale dulce, prin care Dâmbovița și-a săpat o albie adâncă și curge cu repeziciune și sgomot. Îndeosebi e de admirat peștera, pe care o și vizitează toți câșt din București și alte orașe ale țării, vin să petreacă vara p'aici.

Cine vrea să aibă descrierea mai amănunțită a acestor locuri, n'are decât să citească operele lui Delavrancea („Trubadurul“). Va fi lovit, desigur, de o mare contradicție: p'aceste admirabile poiene, prin pădurile umbroase și luminișle de pe văi pline cu aier îmbalsamat, distinsul literat a găsit gusați nefericiți, tipuri cari l'au inspirat să scrie „Milogul“... Și totuși e așa: nicăiri n'am întâlnit în drum atâția milogii atâția creștini cari să-și inspire milă și oroare. Nu e mai puțin adevărat însă că, dacă vechei capitale a Munteniei (Câmpulungului) i-se zice în batjocură, și capitala gusaților, apoi întâlnești la fie-care pas și feciori robuști la trup și frumoși la față și fete cari își reamintesc de „Sultânica“ lui Delavrancea. Cam același raport, ca între locurile frumoase din patria „neamurilor“ și caracterul negustoresc al locuitorilor acelor poetice ținuturi.

D'asupra comunei Podul Dâmboviței, pe o ridicătură, care domină șoseaua, se ved niște ruini, despre cari se zice că au fost cetatea lui Negru-Vodă (Nainte cu 600 de ani).

Rucărul e de altfel loc predilect de vilegiatură mai ales al artiștilor bucureșteni (pictori, actori, ziaști și tot felul de bo-

mi). Pe tot drumul, înainte de-a ajunge în sat, am întâlnit cete de excursioniști: unii călare, alții în trăsuri. Bucureștenii, și în general, cei din România, sunt mai mult amicii sporturilor — pasive! Nu proa merg adică pe jos, ci lasă să asude în locul lor caii și boii, căci unde nu mai pot urca cu trăsura, urcă în carul cu boi, niște cară lungi, împodobite cu crengi verzi, în cari „boieri și cuconițe“ sed pe fân, ca după aceea trei zile să se tot vaite... În Câmpulung un tiner imberb, care pretindea că a mers pe jos până la Brașov, era obiectul admirației, pe când noi un drum d'acesta facem așa, într'o plimbare mai cum se cade... Ba Nemeșii urcă munții cu zăpadă și trebuie să-și rupă gâtul, să peară prin prăpăști, pentru a ajunge celebri...

Dela Rucăr încolo, pe Valea Doamnei (un riu mai mic), am suferit însă ceea ce, dacă aș fi creștin rău, numai lui Dedu i-aș dori. Era un praf cum poate nu se mai găsește pe suprafața globului terestru. Praful alb, căci drumul nu numai că e umblat mult, ci pe aici se cară varul și peatra de var, care este marfa cea mai vestită a „vechei capitale“... Noroc că n'am barbă, că altfel trebuia s'o jertfesc pe altarul —

industriei de var. Mustăți, sprâncene și părul cât n'a încăput sub pălărie, erau albe, și ca să respir aier de munte, trebuia să-mi țin la nas și la gură — batista... Halal de vilegiatură pe asemenea... șosele naționale.

Mai crudă n'a fost decât intrarea în Câmpulung, pe pavagiul(?) d'asupra căruia trăsura săria ca Rușii în jocul Kalamaika: mai mult într'o dungă, decât nainte...

Dar în sfârșit am ajuns în Câmpulung, locul unde s'a oprit și Negru Vodă, în amintirea căruia pe bulevard (zis: „Pardon“, că de mic ce a fost, oamenii se căleau pe bătătur; de vre-o trei ani s'a mai pr-lungit!) este ridicat un monument: soclu de peatră românească și un bust în bronz, care reprezintă pe Negru Vodă, fresat după ultima modă: păr lung și barbă ascuțită.

Dar despre Câmpulung de altădată, căci trebuie să ne facem geamantanul: pornim, după opt zile de odihnă, pe vale în colo, spre București.

Leandru.

După constituirea Curții, se alege o comisiune de 9 membri, pentru a îndeplini cercetarea definitivă și a redacta acusa. Cercetarea definitivă fiind isprăvită, presidentul trimite raportul procurorului general și provoacă pe acusat, să-și numească apărător. Comisiunea de cercetare se transformă apoi în consiliul de acuză și hotărârește asupra fiecărei acușe, ear' procurorul general face actul de acuză.

Ultima oară, Senatul funcționa ca „Inalta Curte de Justiție“ în anul 1889, având a judeca asupra lui Boulanger, Rochefort și contele Dillon.

În prima ședință de luni, după constituire, senatorul Bernard numit de către presidentul senatului Fallières procuror general suprem al „Inaltei Curți de Justiție“, a dat cetire actului de acuză, care cuprinde faptele, constatate de judele de instrucție Fabre. Actul începe cu istorisirea turburărilor din 1898 și 1899, care fuseseră înscenate în vederea schimbării formei de stat. Două grupuri de faptuitori se pot distinge în această privință: unul este „Liga patrioților“, care în loc de forma de stat parlamentară voia să intruzeze forma de stat constituțională (plebiscitară); a doua, compusă din „Liga antisemită“, care intrunește la oală pe naționaliști, roialiști și bonapartiști. Șeful junimei antisemite, Dubuc, a fost legătură mijlocitoare între cele două Ligă, spriginind tendințele roialistice ale lui Pontéves și Sabrasa. Pe urmă trece a vorbi despre corespondența între ducele Filip de Orleans și locțiitorul său în Franța, Buffet, corespondența, din care reiese toate planurile puse la cale. Procurorul expune apoi întreprinderile lui Dérroulède și Guérin.

Isprăvind cetirea, procurorul face propunerile de acuză, anume: contra lui Dérroulède, Buffet, Habert, Guérin și soții, pentru atentatul făcut asupra formei de stat; ear' în special contra lui Guérin, pentru revoltă cu arme și pentru încercarea de atentat asupra poliștilor cu scop de a-i omori. Cere pedepsirea tuturor.

Apoi au fost golițe galeriile de public și, cu uși zăvorâte, senatul s'a transformat în consiliul de acuză.

CONGRESUL

studenților din România.

(Coresp. part. a „Tribunei Poporului“.)

— Naționalism cu bătăle. — Capete sparte și telegramă dlui Rațiu. —

Bururești, 6/18 Sept.

Dle Redactor! Ca să vadă și cetitorii D-voastre rezultatul școlii, care a vîrît politica de partid între studenții universitari. Vă alătur spre publicare un raport pe care-l are „Universul“, ziar independent, despre cele petrecute la Râmnicul-Vâlcei, cu privilegiul congresului studenților universitari din 8st-an, început la 5/17 Septemvrie.

Comentar își va face fiecare cetitor. Eată raportul:

R. Vâlcea, 5 Septemvrie.

Toată noaptea studenții au petrecut în grădina Zăvoiu, unde au beut vinul, care li-a fost oferit la trecerea lor prin gara Drăgășani de fostul deputat Filipescu. S'a decis, ca viitorul congres să se țină la Dorohoiu.

La ora 10 jum. se deschide ședința naționalistă. Steagul roșu al stdenților e primit pe scenă în ovăți. Presidează studentul Brăescu, asistat de Dioghenide și Demetrescu-Brăila. Brăescu, deschizând ședința, recomanda oratorilor, ca în cuvântările lor să părăsească chestiile personale. Cel dintâiu, care ia cuvântul e Nicolaescu, student macedonean, care ține o patriotică alocuțiune, des întreruptă de aplause. Oratorul propune trimiterea unei telegrame de mulțumire ministrului de instrucție Tache Ionescu, pentru chipul în care a organizat

școlile macedonene. (Aplause sgomotoase). Studentul Vlădescu vorbește contra acestei propuneri, căci el spune, că trebuie să se aștepte fapte, ear' nu numai promisiuni. (Aplause. Sgomot). Atunci Romulus Dioghenide, protestează contra studentului Vlădescu, acuzându-l că voeste să paralizeze acțiunea comitetului național.

Oratorul adaugă, că Macedonenii sunt mulțumiți de faptele ministrului Tache Ionescu și cere votarea telegramei (aplaude).

Studentul Tacit, Macedonean, amintește că defunctul Alexandru Lahovary aproba Eforturile din Macedonia și după ce acuză cu vehemență pe fostul prim-ministru Sturdza, laudă pe Tache Ionescu.

Studentul Vulturescu ia apoi cuvântul. Unii din studenți încep să facă sgomot.

Popescu Pion spune, că aceasta e o chestie politică și vorbește contra închiderii discuției, combătând trimiterea acelei telegrame (Aplause).

Sgomotul renaște. Studentul Eduard Dioghenide vorbește pentru închiderea discuției și cere aprobarea trimiterii telegramei de mulțumire ministrului Tache Ionescu.

După aceea discuția e închisă în aplause. Se votează prin ridicare de mână trimiterea telegramei. Acest vot însă e contestat și se cere votarea prin apel nominal. Atunci se naște un mare tumult și încep în sală să facă propagandă. Sgomotul se poate potoli cu greu. Studentul Tacit declară, că Macedonenii se retrag din congres.

Demetrescu-Brăila și Popescu-Pion, voind să vorbească în același timp, partisanii lor încep să vociferaze în chip violent. Atunci președintele, fiind ora 12, ridică ședința fără nici un rezultat.

Ședința de după amiază.

La ora 3 d. a. se redeschide ședința. Studentul macedonean Tacit, cetește o altă redactare a telegramei de mulțumire către Tache Ionescu. Demetrescu-Brăila susține, că aceasta e zadarnic, deoarece congresul s'a pronunțat deja azi de dimineață pentru trimiterea telegramei. El e des întrerupt.

Popescu-Pion vorbește contra. Studentul Pallade voind să reia discuția șocotelilor, Popescu Pion și partisanii acestuia îl împedecă de a vorbi. Începând tumultul, studentul Vlădescu se urcă pe scenă și reîncepe a vorbi de tulburările țărănești din Slatina.

Atunci huiduekile reîncep. Studentul Budu spune că în urma telegramei trimisă lui Ionescu, studențimei se impune să renunțe la congres pentru totdeauna. (Aplause). Demetrescu-Brăila, luând cuvântul desfide ca să se arete neregularitățile în comitetul național. El invită pe Popescu-Pion să verifice șocotelile comitetului național cu condiția, ca și el să verifice șocotelile lui Popescu Pion. (Aplause). Demetrescu-Brăila justifică sumele cheltuite de comitetul național.

Popescu Pion voind a vorbi, unii din studenți încep să cânte.

Scandalul reîncepe.

Atunci președintele Brăescu se retrage de la congres.

Sedința se sparge.

Se aud puternice huiduekii. Scandalul e general.

Vulturescu atunci urcându se pe o masă în cuvinte călduroase domină pe studenții cari îl ascultă.

El îndeamnă pe studenți să plece din oraș.

— Să plecăm — spune Vulturean — căci e rușine să mai stăm aci cu steagul roșu.

După aceea studenții părăsesc sala.

Ședința de noapte.

La ora 5 d. a., studenții se împreună în oraș, alții se duc la Ocnele Mari, ear' alții în Tîrgul-Rîdureni. Aci se află multă lume.

Seara studenții în așteptarea trenului, încep o horă mare pe câmpie împreună cu țărani.

Ajunși din nou la Rîmnic, studenții se formează în monom și străbat orașul cântând „Deșteaptă-te Române“.

La ora 9 se deschide ședința de noapte, grație stăruinței studentului Tă răbuță.

Discuțiile exclud ordinea zilei. Tărăbuță protestează că Brăescu reispreședinte pe care o părăsise.

Studentul Codrean, bucovinean, ține o conferință asupra chestiunii Bucovinei.

Septimiu Murășan, luând cuvântul mulțumește de liniștea care domnește „care

— spune el — va rehabilita studențimea, contrar placului uncurilor“.

Murășan propune trimiterea de telegrame doctorului Rațiu, studenților expulsați din Oradea Mare și luptătorilor din Bucovina.

Propunerea aceasta se primește în aplause unanime.

Apoi studentul Chirilescu ține o conferință istorică.

După terminarea acestei conferințe studentul Mușescu și Stănculeanu se încadrează pe scenă.

Bătăia ia repede proporții.

Mușescu se alege cu capul spart și leșină de durere.

Ioanișescu raportor al ziarului „Timpul“, e amenințat.

Sala e extrem de surescitată.

Cu mare greutate se împiedică încercările generale.

NOUȚĂȚI

Arad, 21 Septemvrie 1899.

Sfințirea bisericii din Bratca.

Sâmbătă, în 11/23 l. c. înainte de amiază, Prea Sfinția Sa Dl Episcop Iosif Goldiș, însoțit de dnil Ignatie Papp și Vasile Mangra, va pleca din Arad spre Oradea-mare, unde va sosi la oarele 3^{1/2} după amiază. De aci, alăturându-se suitei sale și dnil protopresbiteri Toma Pacala și Nicolau Roxin, precum și asesorul ref. consistorial dela Orade, dl Ioan Groza, la 4 ore va pleca la Bratca, unde va sosi la oarele 6 seara pentru sfințirea noiei biserici de acolo. Indată după sosire va fi un serviciu divin de seara; ear ziua următoare (12/24 l. c.) se va îndeplini actul solemn al sfințirii bisericii prin Prea Sfinția Sa dl Episcop Goldiș, asistat de sus-numiții domni ai suitei Sale.

Sfințirea internatului gr. or. din Beiuș.

În 1-a Octomvrie st. n. a. c. se va săvîrși actul solemn al sfințirii internatului român gr. or. din Beiuș prin însuși Prea Sfinția Sa Dl episcop Iosif Goldiș, asistat de domni: Ignatie Papp, asesor ref. consistorial și Vasile Mangra, profesor din Arad, Toma Pacala, protopopul Orăzii mari, Nicolau Roxin, protopopul Tincei și Ioan Groza, asesor ref. consistorial din Oradea-mare.

Daruri în amintirea generalului Doda.

Spre aducere aminte, că regretatul general Doda și-a început terenul activității sale în comuna Cârps, unde pentru întâia-ora a încins sabia de oficer, surorile neuitatului general, d-nele Elisaveta și Maria Doda, au dăruit pentru biserica de-acolo un frumos candelabru de bronz argintuit, în preț de 40 fl., două sfesnice de argint masiv în preț de 60 fl. și două lăvăntoare prețioase pentru pistol și proscomidier.

Mineună? Strimtorăți la părete prin articolii obiectivi, întemeiați pe fapte, ai d-lui V. Mangra, „autorisați“ dela Sibiu n'au decăt un singur cuvânt de respuns, potrivit în gura lor: „mineună“. Ei adecă au curagiul de a nega că după grațierea comitetului dl Dr. Rațiu ar fi făcut mătăni pe la ministri în Budapesta.

Noi însă știm pozitiv, că dl Rațiu a convocat pe toți membrii comitetului eliberați la Budapesta, și în numele său și al colegilor au mers în misiune pe la ministri d nil Dr. Lucașiu și Coroiianu, fapt care presidentul comitetului național nu l'a desmintit nici desavuât prin nici un fel de comunicat până azi.

Apoi din punct de vedere principal ori a făcut dl Dr. Rațiu mătăni ministrilor

din antișambră ori din hotelul Hungaria, aceasta este tot una.

La universitatea din Pesta prelegerile se încep luni, în 25 Septemvrie n., la toate facultățile; ear' deschiderea festivă se va face în 1-a Octomvrie.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai intrat următoarele contribuiri: 1) Pe lista-colectă a studentului de clasa VIII-a gimnazială Titu I. Ghidiu din Caransebeș: Filaret Musta archimandrit fl. 5, „S.“ fl. 5, Dr. Iuliu Olariu, profesor fl. 5, Dr. Valeriu Olariu, medic în Teregova fl. 5, Alexandru Balaș, magistrul silvanal, fl. 1, Traian Barzu, asesor consist. fl. 2, Dr. C. Popasu, medic fl. 5, Ioan Lințu, exactor diecesan, fl. 1, Iosif Bălan, profesor fl. 1, Andr. Ghidiu, protopop, fl. 5. Cu totul fl. 35. 2) Dela dl Noti Constantinidis din Azuga, cu ocazia înscrierii fiului său în clasa a II-a gimnazială la școlile medii din Brașov: fl. 30.

Nenorocire la tren. Erî, Mercuri dimineată, la esirea din gara Aradului a trenului de povară spre Ardeal, o mare nenorocire s'a întemplat la rampa diaspore Mică-laca. Un șireag de trăsurî aveau să treacă peste șine. Rampa — din negrije se vede — era deschisă. Cea dintâiu trăsură a fost a țărânului fruntaș N. Ardelean din comuna Măsea, cumnatul d-lui profesor Ioan Petran din Arad, încărcată cu buți de vin. Tocmai când era în trecere peste șine, trăsură acestuia a fost ajunsă de tren și atât trăsură cu buțile, cât și bietul om și un cal au fost striviți cu desăvîrșire. Nenorocitul om, ciungărit în chipul cel mai înforător de roțile locomobilei, a murit pe loc în durerile cele mai cumplite. Singur numai un cal al trăsurii a scăpat neatins, ear' trăsură cu celalalt cal și o bute au fost zdrobite de tot. Intregă vina pentru groaznica nenorocire o poartă vigilul dela rampă, care acum a treia-ora a lăsat deschisă rampa la trecerea trenului.

ULTIME ȘTIRI

„Atentatul“ contra lui Milan

Belgrad, 20 Septemvrie.

În ședința de azi a pertractării procesului despre atentat, s'a produs o privescitură senzațională: După vorbirea acusatorului public, atentatorul Knezevici, punând mâna pe evanghelie, a jurat, că toți ceilalți acușati, afară de el însuși, sunt nevinovați. Numai d'aceia, zice, i-a amestecat în atentat, pentru a scăpa de pedeapsa cu moarte.

Mărturisirea aceasta a produs asupra tuturor o emoțiune de nedescris. Pertractarea va sta întreruptă timp de 2 zile, apoi va fi pronunțat verdictul.

ECONOMIE.

Grâne.

Prețurile de la 20 Septemvrie.

	Arad:	B.-Pesta:
Grâu Aprilie	fl. 7.75—7.80	fl. 8.70—8.84
mai slab	7.50—7.70	8.44—8.50
Cucuruz vechiu	5.——5.20	5.05—5.25
nou	—	5.07—5.17
Orz vechiu	5.20—5.30	6.70—7.—
nou	4.80—5.—	6.——6.50
Secară Aug.	—	6.40—6.65
pe Oct.	5.80—5.90	6.15—6.65
Ovăs Aug.	4.40—4.50	5.55—5.65
Oct.	—	5.14—5.15

Editor: Aurel Popovici-Barciann.
Redactor responsabil Ioan Russu Sîrbianu

1140 număr
1899.

Arverési hirdetés

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. bíróság V. 2251/99 számu végzése által Weisz József pankotai lakos javára Dániel Miklós szentleányfalvi lakos ellen 31 frt tőke, ennek 1899 évi január hó 1-ső napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 28 frt 37 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmából bíróság le és felülfoglalt és 302 frtra becsült butorok és ruganyos kocsik nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a V. 2251/99 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Szentleányfalván a község házában leendő eszközlésére 1899-ik év szeptember hó 30-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron alól is eladtnak fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1899-ik évi szept. hó 15-ik napján.

Györffy Arnold

kir. bír. végrehajtó.

379 1-1

Un tânăr român,

candidat de avocat

poate fi aplicat în cancelaria lui **Mihail Veliceu**, avocat în **Chişineu**, dela 1 Octombrie 1899 calendarul n. pe lângă condițiuni favorabile.

A se adresa la numitul avocat.

378 2-3

Invitare la abonament

Deschidem prin aceasta abonament pe Quart. III respective semestrul II. 1899 la

„TRIBUNA POPORULUI“

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare

În Monarchie:

Pe un an	fl. 10.-
Pe 1/2 an	5.-
Pe 1/4 an	2.50
Pe o lună	1.-

Pentru România și străinătate.

Pe un an	franci 40.-
--------------------	-------------

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foate pentru popor, cu 2 fl. pe un an, având o întindere de 8 pagini: cele 4 pagini ale foii de zi, plus un adaus popular de 4 pagini.

Administrația „TRIBUNA POPORULUI“

„Foaia Pedagogică“, ce apare la 1-a și 15-a a fiecărei luni în Sibiu, sub direcțiunea dlui Dr. D. P. Barcianu, în Nr. 15—16 (din August), anul III., are următorul cuprins: Cestiunea pedepselor în școala populară, de Iosif Velcean, învățător. — Disciplina școlară, de Nicolau Simulescu, învățător. — Modele de lecțiuni: Fata săracului cea isteată (poveste de P. Ispirescu), de Dr. Petru Șpan. — Informațiuni. — Felurimi — *Ideii fundamentale în Economia Politică și o nouă teorie sociologică*, de Ioan Socaciu, profesor în Brașov, a apărut în tipografia A. Mureșan din Brașov, în editura autorului și se poate procura de-acolo pentru prețul de 65 cr.

A apărut „LITURGIA sfântului Ioan Crisostom“ de Nicolae Ștef, inv. în Arad, ediția II. pentru cor mixt, cu mai multe priceșuri, irmoase, și un adaus de cântări naționale. — Prețul unui exempl. 3 fl legat cu firme 50 cr. nu mult; se află de vânzare la administrația „Tr. Pop.“

Cartea plugarilor de Ioan Georgescu costă 25 cr. se poate procura dela Tipografia „Aurora“ din Gherla.

AVIS. P. T. domni învățători și colegi. La multele întrebări ce mi-se fac, cu onoare vin a răspunde, că deși am intrat în statul de pensiu, dar' lucru și mai departe pe terenul literar-didactic, și pentru noul an școlar 1899/1900 pot servi cu manualele mele didactice — scrise cu multă îngrijire — într'o limbă ușoară, metodă practică și amăsurat gradul de înțelegere a tinerimei noastre din școala populară, ca așa carte să le fie dragă. Las să urmeze aci întreaga serie: 1. Micul abecedar 18 tabele de părete 3 fl. 60 [cr. 2. Micul abecedar P. I. ediția IX. pentru I. an 20 cr. 3. Micul abecedar P. II. ediția V. pentru II. an 20 cr. 4. Micul legendar P. III. ediția V. pentru III. și IV. an. 30 cr. 5. Exerciții intuitive ediția III., pentru învățători 30 cr. 6. Metodul de procedere, la Abecedar, p. inv. 40 cr. 7. Limba română (gramatică) 30 cr. 8. Economia, ediția VI. (clasa IV., V., VI.) 20 cr. 9. Socoata P. I. ediția IV. 20 cr. 10. P. II. ediția II. 20 cr. 11. Tabelele, măsurile și anit ediția III. 6 cr. 12. Isoria naturală, ediția VI. 20 cr. 13. Geografia P. I. ediția IV. (clasa III. și IV.) 20 cr. 14. Istoria Ungariei ediția II. (clasa IV. și V.) 20 cr. 15. Istoria Univers., (clasa VI.) 20 cr. 16. Abecedar german-român 20 cr. 17. Istoria R-lor 30 cr. 18. Micul gratulant 30 cr. 19. Cântările Vitelemului 10 cr. 20. Invățatură despre banii noi. 2 cr. Cu stimă colegială **Ioan Tuduceșcu.** (Com. Temeș) posta B.-Lippa.

„Marșul studenților din Brașov“ se numește o nouă compoziție musicală a tinerului maturisant dela gimnasiul român din Brașov, Iustin Cl. Iuga, care a dat și până acum frumoase probe de talentul său musical. Compoziția a apărut în editura autorului și costă 20 cr. Studenții însă o pot procura direct dela compositor, în Gherla, cu prețul jumătate.

„Isvorul Precestei“, canon de rugăciune către Născătoarea de Dumnezeu, o carte folositoare tuturor creștinilor, extrasă din „Penticostar“. — Prețul 12 cr.

„Trei Doctori“, comedie într'un act, localisată din limba germană de Virginia A. Vlaicu. — Prețul 20 cr.

„Povești populare“, de cuprins moral culesse de S. Teodorescu-Chirileanu. — Prețul 8 cr.

„Pălăria Ceasornicului“, comedie într'un act de Mdm. Emile de Girardin, localisată de A. G. N. — Prețul 25 cr.

Toate patru se pot procura dela librăria Ciurcu din Brașov.

La administrația „Tribunei Poporului“

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

„Teoria dramei“ de Dr. Iosif Blaga. Prețul 1 fl. 80 cr.

„Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.

„Lupta pentru drept“ de Dr. R. Ihering traducere, de T. V. Păcășeanu Prețul 1 fl.

„Din vremuri apuse“ de Iudita Secula, Prețul 50 cr.

„Juvenilia“, prosă și versuri de Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.

„Vieritul“, de Petru Vancu. Prețul 50 cr.

„Pribeag“, de I. Sceopul. Prețul 75 cr.

La facerea comandelor, cari se vor efectui prompt, rugăm a se adauge și spesele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.“

„Povestea unei coroane de oțel“, de iubitul nostru poet **George Coșbuc**, a apărut în București, în editura librăriei C. Ștefa, cu o mulțime de ilustrațiuni intercalate într'un text istoric-poporal, ce se extinde pe 260 pagini ale volumului în format octav mare, cu un tipariu frumos și cât se poate de bine îngrijit. Prețul: 1 leu 50 bani. — Din titlul cărții încă se poate vedea, că ea cuprinde istorisirea despre „Restatornicirea domniei românești și războiul pentru nea'ermare“, scrisă anume pentru țărâni. Incepând dela introducere, până la pagina ei din urmă, cartea aceasta, deosebită, este scrisă cu atâta foc și dragoste de neam, cu atâta măiestrie și farmec și într'o limbă atât de dulce populară, încât, începând odată s'o citești, n'o mai poți lăsa din mâni până ai isprăvit-o. Și după ce ai cetit-o odată, din nou o începi și mereu o citești și tot nu te mai saturi. — O adevărată podoabă literară și un mărgăritar neprețuit în literatura noastră populară. Ear serviciul, ce are să facă opul acesta țărânului cărturar nu numai în România, ci în toate țerile locuite de Români, — nemăsurat va fi. Va revnia, unde va trebui, va potența, unde este: adevăratul simț național, iubirea curată de neam și de patrie, indemnul spre fapte mari și glorioase și neclintita dragoste pentru limba strămoșească.

Un păcat neiertat va comite ori care familie românească, din saloane până în bordeiu, — care ar lăsa să se împodobească masa și biblioteca cu acest mai nou mărgăritar literar al iubitelui nostru poet Coșbuc.

„Foaia Pedagogică“ apare în Sibiu sub direcțiunea dlui Dr. D. P. Barcianu. În Nrul 17 din 1/13 Sept. anul al III-lea are următorul cuprins: Cestiunea pedepselor în școala populară (continuare), de Iosif Velcean, învățător. — Ceva asupra

ocupațiunilor de casă. — Din literatura școlară. — Informațiuni. — Felurimi. — Corespondență.

Almanach, edat de „Reuniunea învățătorilor români de la școalele confesionale gr.-or. din diec. Caransebeșului“, din incidentul adunării generale sâbilare, ținută în zilele de 10/22 și 11/23 Septembrie 1895, cu care ocaziune s'a inaugurat monumentul lui Constantin Diaconoviciu-Loga. — Editura comitetului reuniunii. — Sub acest titlu harnica rennune a învățătorilor nostri din diecesa Caransebeșului a scos de sub tipar în „Tipografia diecesană“ din Caransebeș un op voluminos, peste 230 pagini, în format mare și elegant, având un cuprins bogat și de interes general. Prețul cărții este numai 1 fl. v. a. și se poate comanda de la „Librăria diecesană“ din Caransebeș.

Gramatica Română pentru învățământul primar, partea I. de **Ioan Petran**, profesor siminarial (apărută în Arad, 1898 prețul 15 cr.) e aprobată de Ven. Consistor din Arad. Venitul curat al acestei cărți didactice este destinat pentru înființarea unui fond, din care să se premieze învățătorii nostri, cari se vor distinge pe terenul învățământului și, deosebit, în propunerea limbii materne. Se poate comanda și dela adm. „Tribunei Poporului.“

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune“, de **Alfred Kormos**, trad. de Constantin Pop, funcționar la „Albina“. Carte foarte importantă pentru membrii din direcțiunea tuturor institutelor de bani și a ori-cărora societăți pe acții. Costă 1 fl. 50.